

לשכת הפרוטוקולים
דף   מתוך 12 דפים
עותק   מתוך 5 עותקים

26.9.78

**הו ציאו את המלים
ונשאר**

ה"ס"ט. בגין:

שמעתי מפי פרופ' ברק, הוא משפטן מובהק, הוא כך הודיע לי, הוא כפ' יודיע לכם. תזמינו אותו. ביחס למה שאמר ארנס, אין יסוד לפירוש הזה. כי כל הכוונה של המסמך הזה היא אחרת. על-פי הכללים של הפרשנות לוטריים מכל המסמך ולא ממלה אחת שבו.

א. דובנובשיץ:

אבל הניסוח של המשפט הזה הוא דו-משמעי. מהדברים של ארנס אפשר

באמת להגיד שזה לעתיד.

י. שריד:

אני מבקש לשאול על 5 השנים. לפי דעתי עבין 5 השנים הוא חר-משמעי. קודם כל כתוב - ביטול המסמך הצבאי. ~~אאאאאאאאאאאאאאאא~~ מקור הסמכות, הריבון, בחמש השנים לאחר שהסועצה הנבחרת מחליפה?

ה"ס"ט. בגין:

האמריקאים דרשו שיהיה כתוב שמקור הסמכות זה ההסכם בין הגורמים שהגיעו להסכם. המלים האלה לא מופיעות במסמך המוסכם. המלפס

ניתנות לשני פירושים. אחד הפירושים הוא של הפרופ' ברק, שהוא ראשית משפטן גדול, ידען גדול, ויהודי. לכן הסתמכתי עליו. תזמינו אותו.

(ממשיך לצטט מהמסמך האמריקאי).

בענין הצטרפות ירדן למשא-ומתן - בניסוח הוא אחר במסמך המוסכם. אמנם האמריקאים אמרו מזמן שהם מסכימים שיהיה צבא שלנו ביהודה ושומרון, אבל הצעתי שייכתב שיהיה נסיגה של כוחותינו ופריסה מחדש שלהם. ואמנם בהסכם כתוב שיהיה נסיגה של כוחות ישראל מיהודה, שומרון ועזה, ותהיה פריסה מחדש של הכוחות הישראליים הנותרים ב-

י. אלון:

מה זה "לוקיישנס"?

ה"ס"ט. בגין:

לא רצינו לומר נקודות. "לוקיישנס" זה מחנות. אין כוונה שהחייילים יישבו

ב"לוקיישנס" ולא ייצאו.

י. רביין:

האם זו רק שליטה ב"לוקיישנס" או בשטח?

ה"ס"ט. בגין:

בשטח. אחרת מה טעם להשאיר אותם ב"לוקיישנס"? החייילים האלה הם חלק מאצעי הבטחון שלנו. אם יהיה צורך כפי שהיה "סקיוריטי", אז החייילים האלה ייצאו. בשיחה במאוס עם קרטרו הוא אמר שמסכים שיהיו חייילים בבקעת הירדן. אמרתי שלא זו הבעיה, יש הבעיה של גב ההר. אז הוא אמר שהוא מסכים לזה. אז היוס יש הסכמה אמריקאית, וללא הגבלת זמן, לנוכחות חייילינו. לא לעשר, לא לחמש-עשרה שנה, ללא הגבלת זמן.

ע. גנר:

זה אפשר בקמפ-דיוויד?

ה"ס"ט. בגין:

קרטרו אמר לי את זה. לא זה לא כתוב במסמך. שאלו אותי בטלפון: הזנא שלכם יכול להישאר עשר, חמש שנה שנה? אז אמרתי: למה לא. אז הכתב הלך לסאדאת ואמר לו שראש הממשלה אמר שהצבא ישאר עשר, חמש-עשרה שנה. סאדאת לא אמר "לא", ואמר שזה יהיה נושא למשא ומתן עם ירדן. מה שברור הוא שהחייילים לא יישבו בתם ב"לוקיישנס", הם ימלאו תפקיד בטחוני אם יהיה צורך.

לשכת הפרוטוקולים	
דף	מחיק 2 דפים
עותק 10	מחוק 5 עותקים

26.9.78

(ראש הממשלה ממשיך לצטט את המסמך האמריקאי).
 כאשר מדובר כאן במסמך האמריקאי שישמרו על הסדר הציבורי, זה מצחיק.
 כי האמריקאים אמרו שהם לא מבינים מה פירוש הדבר. כאשר ראיתי במסמך
 האמריקאי את הביטוי הזה, שאלתי בנייה סרקסטית האם עכשיו הם מבינים מה זה
 סדר ציבורי, והנשיא לא ענה.

ש. פרט:
 במסיבת העיתונאים בבית הלכן אמר הנשיא שאלה
 הסיפורים לתקופת המעבר, ולתקופה זו ישאר
 זה "ל".

רה"מ מ. בנין:
 יש שם טעיף נוסף על סיפורי בטחון. זה היה נא
 של הנשיא שנמשך 15 דקות. דיברנו אתם נספורש
 על אתה מסתמך על נאומו של הנשיא שנמשך 1-15 דקות. חלק
 מסיפורי הבטחון זה "סכיוריטי לוקיישנס" של הצבא. זה חלק מ"סכיוריטי
 אריינג'מנטס".

ש. פרט:
 אתה מפרש שהצבא ישאר מעבר לתקופת המעבר?

רה"מ מ. בנין:
 הנשיא שא נאום של חצי שעה בקונגרס
 והוכחתי לו שעשה שלוש טעויות בנאומו זה. כתבתי לו מכתב אישי. בנאום
 שלי היתה פסקה שהתחייבתי בתקופת המשא ומתן שלא יהיו התנחלויות. לא
 התחייבתי לכל תקופת המשא ומתן אלא לשלושת החודשים. והיו עוד שתי
 טעויות, ואת שלוש הטעויות האלה כתבנו במכתב של דיניץ לוואנס.

א. רובינשטיין:
 אפשר יהיה לקרוא לוועדה את המכתב
 של דיניץ לוואנס?

רה"מ מ. בנין:
 אני אקריא את המכתב לוועדה עוד מעט.

זו היתה אחד הוועידות החשובות ביותר בתולדות
 ישראל ולא טעריכים את החשיבות שלה.

(ממשיך לצטט את המסמך האמריקאי). במסמך
 האמריקאי, במקור, יש טחיקה של המשפט של הנסיגה של שחות ישראל לגבולות
 שיוסכמו. זה נמחק על ידי האמריקאים עצמם. אמרנו שאיננו מוכנים לקבל
 את המשפט במסמך האמריקאי שבו קושרים גבולות לשאיפות הפלשתינאים.
 אמרתי ש"באונדריס" יש רק למדינה.

אתמול בעתון כתבו שהבעיות בוועדה היו
 משפחתיות. זה "בלוף". אבל נכון שבני אמר שהנוסח הזה יביא למדינה
 פלשתינאית. אמרנו שבשום אופן לא נסכים לזה.

י. אלון:
 יש גרסה שגם אנחנו פלשתינאים...

רה"מ מ. בנין:
 הפירוש שלנו נשאר בתוקפו, אבל בהקשר זה
 ברור שהכוונה היתה לערבים.

כל המעיף גרם למשבר גדול במשא ומתן.
 על המסמך המוסכם כתבנו אולי עשרים טיוטות
 הלוך ושוב עד שהגענו לחלק המסכם.

התנגדנו ונתקבלה עמדתנו שאין שום פרסונל
 מצרי או ירדני. יש טענות משותפים כדי לקיים את הבטחון בגבולות,
 ובמלה "בונדרס" הכוונה לירדן. אזרחים ירדניים הכוונה מארץ ישראל
 המערבית ולא המזרחית.

קיבלתי עכשיו את המסמך שלה דיניץ לוואנס.
 אני סכן לקרוא אותו לפי בקשת אמנון רובינשטיין.

לשכת הפרוטוקולים		
דף	מתיך 2	דפים
עותק	11	מתיך 5 עותקים

-סודי-

ועדת החוץ והבטחון

26.9.78

אני מוכן לוותר על שמיעת הסכתב לאור דבריך בענין הדלפות.

א. חנינשטיין:

אני אקרא את המסמך. (קורא את אצטף הסכתב של דיניץ לוואנס בניין חיקון הנאום של קרטל

רה"מ מ. בגין:

(בקונגרס).

לא רצינו להסכים לביטוי כי יש למדינה. בנאומו של קרטל הופיע הביטוי "העקרון של מסלל עצמי של האזרחים". מעולם לא הסכמנו לזה.

י. אלון:

השאלה אם זו טעות תמימה מצידו.

רה"מ מ. בגין:

אני חושב שאולי כזה לא הייתה מצידו כוונה, אבל אנו צריכים להיות זהירים. בכל מקום בנוסח ואנו שללנו את זה, לרבות התוספת

האמריקאי היה כתוב

סעיף 2 מחקנו את הסעיף הזה בהסכמתו של הנשיא, ובנאומו בקונגרס הוא החזיר אותו.

3) לא רצינו את המשפט הזה, דרשנו להכניס את הפליטים היהודיים. הם אמרו, תקבלו את זה, זה לא מחייב אתכם, סאדאת כל כך מבקש את זה. אז בטוף הסכמנו שיהיה כתוב פליטים ערביים ופליטים יהודיים. אחר-כך בא שליח ואמר שהנשיא הסכים למחוק את זה. סאדאת כבר לא רצה לסכול את המלה פליטים יהודיים אז מחקו את שני הביטויים. אחר-כך קרטל נאם בקונגרס והכניס את ההחלטה של מועצת הבטחון שהוצאה מהסכם.

לאחר נאומו של הנשיא קטר בפני שני בתי

הקונגרס, הוריתי לשמחה דיניץ לדבר עם ואנס אם אפשר לחקן בפרוטוקול של הקונגרס את הדברים, אחרת זה נחשב למסמך. שלוש הטענות האלה היו בנאומו של הנשיא לפני שפי בתי הקונגרס, ולדאבוננו ישבנו למעלה, וכולם טחאו לו כף. לא יכולתי למחוא כף, אבל לידי ישבה הגברת קרטל וסתוך אלגנטיות טחאתי כף בקלות.

עכשיו יש טסקה מעניינת מאוד על ירושלים.

זה תנוסח האמריקאי המקורי. מחקנו את המשפט בגלל הביטוי

מה שנשארה מהנוסח הזה היה מצויין, כי האמריקאים אמרו שירושלים א עיר השלום לא תהיה מחולקת. זו הודעה חשובה מאוד. לפתע פתאום באה אותה הפיסקה באחת מ-23 הטינות ושם נאמר שיוף דגל פלשתינאי על המקומות הקדושים. במקרה זה היה כשואנס ובז'ז'ינסקי הלכו לאכול אתי ארוחת צהריים. אז אמרתי להם: אולי תרצו לשמוע שיעור קטן בהיסטוריה של העם היהודי? מה שברור היה הוא שהר הטוריה, בית מקדש אחד, בית מקדש שני ובעצם בית מקדש שלישי שבנה על ידי המלך הורדוס ונשרף על ידי הרומאים - כל בתי המקדש נבנו על הר הטוריה. הנוצרים שהיו בירושלים כמאה שנה לא בנו דבר על הר הבית. או שרצו לקיים את הנבואה של יישו שלא תישאר אבן על אבן מן הבית הזה או שתוך הכבוד למסורת של העם היהודי. מקל מקום לא הקימו שום כנסיה. המוסלמים הקימו שם שני מסגדים. תפסו את הר הבית. אלה הם מקומות מקודשים לאיטלם. יש אגדה שיבוא המשיח והוא יבנה את בית המקדש. או בני המרתה לא יכולים לעשות דבר. אבל הר הבית שייך לאיטלם? הכותל המערבי הוא קיר חיצו הוא צריך היה להגן על בית המקדש, כי הפגאנים רצו למייד להרוס את בית המקדש. זה מקום קדוש, אבל קודש הקודשים זה הר הבית. אז לא בא בחשבון שנוצרים שם דגל ערבי. את כל הסיפור הזה סיפרתי בנוכחות המשלחת הישראלית, ובז'ז'ינסקי אמר אולי יש איזה מוסד (אינסטיטיושן) שאפשר לבנסוף דגל כזה ירדני או סעודי. אז אצא אמרתי לו: איזה מוסד? אמרתי שאני מוכן ל-22 דגלים כאלה

לשכת הפרוטוקולים	
דף	מתיך 2 דפים
עוהק	מתוך 5 עותקים

26.9.78

אם יעשו שלום אתנו. כל זה סיפרתי לויין, אז היתה לו המצאה גאונית. לך לבז'ז'ינסקי ותגיד שיש מוסד - הכנסת. אבל זה נפל.

ש. פרט: זה הבעת יחס לא נעים לכנסת.

רה"מ ס. בגין:

מכל מקום העניין של הדגל נפל.

ביום האחרון במסעדה, באחת-שתים בצהריים מביא לי שמחה מסמך. קראתי אותו וחשכו עיני. אני אקרא לכם אותו, אבל אני ואתה והעתק לסאראת ובמכתב הזה הוא קובע שירושלים היא שטח כבוש וכל מה שחל על שטחים כבושים חל על ירושלים. כאשר קראתי את המסמך היה חשכו עיני. וזה ביום האחרון, כשאנו צריכים לחתום על ההסכמים. אז התחלקנו בעבודה. את שמחה שלחתי למנדייל, והוא אמר לו: האם באנו פה לקבוע את גורלה של ירושלים? לחלק אותה? באנו לנהל משא ומתן עם מצרים. מה פתאום אתם כותבים את זה? דיין נתבקש על ידי ואנס לדבר והוא סירב. אחר-כך שלב שוב את לויין ואמר שהמזכיר מבקש שתבוא, נתרצה והלך ואמר לו דברים דומים. דיין הטביר דברים עמוקים מאוד. הוא אמר לוואנס: הירדנים כבשו את הרובע היהודי והחריבו אותו, החריבו את בתי הכנסת, את בית החולים הדסה כמעט הרסו, את בית הקברות בר הזיתים החריבו וחיללו. עכשיו כל הדברים האלה נמצאים בידינו ואתם קוראים לזה שטחים כבושים? זה פשוט לא הגיוני. אחר-כך היתה לי שיחה עם קרט. קרט באחר הימים ביקש שהוא רוצה לבוא ל"קאנין" שלי. מאנטי ואסרתי שהוא ראש הסדינה ואני רק ראש הממשלה ואני אבוא אליו. אחרי שקלא וטריא הוא קיבל את זה. לפתע הוא מופיע אצלי ומישהו מאנטי הבטחון הודיע לי שהנשיא בא. כל הכבוד לאנטי הבטחון. המצרים לא סמכו על האסריקאים, אף-על-פי שזה היה מסש מחנה ריכוז, מטיב גדר תיל מחושטלת. בקיצור, הנשיא הביא לי הצעת הסכמות של סאראת ושלנו ושלי לכל שמונת הנכדים שלי עם השמות. הודיתי לו. הוא נכנס ואמר שרוצה לשוחחאמי בארבע עיניים. אמרתי לו שלא נחתום על שום מסמך עם המשפט הזה על ירושלים. א הוא עם החיוך שלו אמר: אל תראב, יהיה בסדר. המכתב הזה לא יהיה ונשלח מכתב שישיב את רצונך. הוא ביטל את המכתב הזה וכתב מכתב של שלוש שורות: שמעמטה של ירושלים הוגדר על ידי בולדובג ויוסט. שם נאמר שצריך לנהל על כך משא ומתן. זה ביטוח כוללני. אמרתי לו: אם תכתוב לי מכתב, אצי אשלח לך מכתב, וסאראת שלח לו מכתב, ואני שלחתי לו מכתב, שב-28 ביוני 1967 הכנסת קיבלה חוק על החלת החוק, השיפוט והמינהל פיראלי על כל ארץ ישראל, ועל יסוד החוק ההוא הממשלה הוציאה צו על פיו ירושלים היא עיר אחת, בירת מדינת ישראל, לא ניתנת לחלוקה.

ש. בגין:

למה כאן לא הוכנסו דברי ההסבר של החוק?

רה"מ ס. בגין:

יש דברי הסבר. ממשלת הליכוד הלאומי קיבלה את החוק הזה, ושר המשפטים הביא אותו ודיבר על משמעותו. אבל בגלל חילופי המכתבים, הוסכם שהמסקנה הזו שבאה מיוזמתו של אמריקה הוצאה.

י. תיין:

המסקנה הזו לא כל כך שונה מכתבית רונג'רס.

י. אלון:

למה הם לא מעבירים את השגרירות לירושלים?

רה"מ ס. בגין:

באחת השיחות, באחת לפנות בוקר, אמר מישהו שארצות הברית לא מכירה בירושלים כבירת ישראל. שאלתי את הנשיא איפה בירת ישראל והוא לא השיב. אחר-כך אמרתי לו: אדוני הנשיא, ירושלים היא עיר אחת, מאוחדת, בלתי ניתנת לחלוקה, הבירה הנצחית של ישראל כל עוד עם ישראל קיים.

האסריקאים רצו לכתוב שתהיה הקפאת התנחלויות, אז אמרנו שלא נחתום על שום מכתב שיכיל את המשפט של הקפאת. לא היה ולא נברא וטו ערבי לגבי התנחלויות. הוכחתי לו על ידי הרישומים של

לשכת הפרוטוקולים	
דף	מתיך 12 דפים
עותק	מתיך 5 עותקים

פרופ' ברק. טענתי שלא יכול להיות הקפאה לגבי תוספת כוח-אדם להתנחלויות הקיימות והזכרתי לנשיא, שהוא עצמו ביולי איתקד במסיבת עיתונאים אמר שזה סביר אם תהיה תוספת כוח-אדם. אמרתי לו שאנו רוצים להגדיל את המספחות, וכי האם אם אשה תלך בן יזרקו אותו ליארד?

י. ש. י.

איך תהיה הפרוצדורה של אישור תכניות מתאר שלפיהן יכולות לקום התנחלויות לאחר כינון

האוטונומיה?

נשאלו דברים רבים למשא ומתן, דברים גורליים. סוכם בהחלט שחיה תוספת כוח-אדם.

ר. ט. ס. ב. ג. י.

בענין ההקפאה, אמרתי לו: ארוני הנשיא, היות ונקבע שיש שלושה חודשים לנהל עם מצרים משא ומתן על חוזה שלום, נעשה את זה "פרודנטלי", נשתמש בנח"ל שזה חלק מהצבא. זה "כוסר" אפילו לפי הפרק הרביעי של אמנת ג'נבה, שאיננו מכירים בזה, אבל אפילו מנוקדת מנט זו זה הצבא. נעשה התנחלות של נח"ל במת הגולן. יש לנו התנחלות ותיקה מאוד בחלוצה, זה בתוך מדינת ישראל שער מלחמת ששת הימים, ואמרתי אולי עוד נתנחלות נח"ל בעסק הירדן, בתוך שלושת החודשים. אחר-כך הוא הקריא באוזני את הפסקה מהמכתב וחזר עליה בנאומו בקונגרס. ברישום של ברק כתוב שאמרתי לו: אני אחשוב על כך ואחמחב לך על זה סחר. מישהו יכול להעלות בדעתו שהסכמתי לזה? בוודאי שלא הסכמתי. למחרת כתבתי לו לשלושה חודשים. אי לנו היום משא ומתן אחר אלא עם מצרים. הוא לא רצה לקבל את המכתב ושען את טענתו על ידי שליחי הסטייטס-דפארטמנט בטלוגרמות. מסתבר שהממשל יכול לחדר את כל הטלוגרמות בארצות הברית. בכל הטלוגרמות יצאו שלוש פעמים ביום בכך שאנו לא מקיימים את המסוכים, ובמסר למדיה הנוסח שהוא קרא בקונגרס בניגוד למה שהוסכם. אני התלוננתי על זה ואמרתי שהסכמתי רק לשלושת החודשים ולא יותר. בסוף סלפן אלי בז' ז'נסקי ואמר: שמעתי שאתה סרוגז על מה שעושים לך המדיה, אני רוצה להבטיח לך, בדיקתי את ג'ורדן ואת ליפשיץ, וכולם נשבעו שהם לא הדליפו. אז אמרתי לו שאינני יודע מי הדליף, אבל העובדה היא שהראיתם למדיה מסמך שאף פעם לא שתמתי עליו. אז העבין עכך. אחר-כך אמרתי לו שיש לי שני שדים, אאאאאאאאאאאאאא ברק ומשה דיין, אני אחזור הביחה, תנו לי לבדוק. לא עלה על דעתי שפרופ' ברק רשם הכל. אחר-כך קראתי בג'ורזלם פוסט שדיין בא הנה ודיבר על שלושה חודשים. אז בסוצאי שבת התייעצתי עם עזר ודיין וברק ואני חושב לכתוב היום או מחר לנשיא מכתב בו כתוב - שלושה חודשים לתקופת המשא ומתן, ואני לא מזכיר נח"ל, זה לא קובע. זו ההתחייבות שנתתי ובהתחייבות הזו נעמוד. אני שולח לו מכתב לוודאי ואני מסכים על מסך מה אמרתי את זה אז ועל מסך מה אני אומר את זה עכשיו. יכול להיות שזה לא ימצא חן בעיניהם, אבל אלה הם הדברים.

ט. ט. ל. ד. א. ג. י.

ההתחייבות היא לשלושה חודשים, אבל זה לא אומר שלאחר מכן כן יוקמו התנחלויות.

ר. ט. ס. ב. ג. י.

כך זה משתמע. התחייבתי לשלושה חודשים. אם המשא ומתן על חוזה השלום פיסטך חודשיים, ההתחייבות היא לחודשיים. אני קשרתי את שלושת החודשים בתקופת המשא ומתן. אני הסכמתי עם סאדאת שנשתדל לסיים בחודשיים. זה ענין ההתנחלויות. בינתיים אנו זכאים לחזק את ההתנחלויות, ואמרתי שברמת הגולן נעשה התנחלות נח"ל אחד, אולי גם בבקעת הירדן. יש שתי גרסאות: יש גרסה שאומרת שאין היום גרעיני נח"ל ליישב ויש גרסה האומרת שיש יותר משני גרעינים. תוך שלושת החודשים יהיה חיזוק הישובים בתוספת כוח-אדם ביהודה שומרון ועזה, ויוקמו שניים או שלושה ישובי נח"ל מהם אחד ליד באר-שבע.

סאדאת לא רצה להכניס להסכם יחסים דיפלומטיים. אבל קרטר לחץ עליו מאוד וזה הוכנס שיוקמו יחסים דיפלומטיים לאחר שניסוג לקו אל-עריש-ראס-מוחמד, תוך תשעה חודשים. אם ניסוג קודם, הוא יצטרך לבוא לירושלים קודם. אני אומר בירושלים, לא במקום אחר.

לשכת הפרוטוקולים	
דף	מתוך 2 דפים
עמ'ק	מתוך 5 עותקים

26.9.78

כאשר תקראו את המסמך כפי שהוא הוסכם, תראו איזה שינויים יסודיים חלו הן ביחס למסמך המצרי והן ביחס למסמך האמריקאי.

ביחס לווייתורים שלנו: קיבלנו בפעם ראשונה את החלטה 242 על כל חלקיה. לאחר שהובהר לנו במסמך משפטי בינלאומי שבדרך כלל הפריאמבל איננו נחשב לחלק אינטגרלי של החלטה, הסכמנו לקבל כדי לקל על האפשרות לחתום על ההסכם. במסמך אין זכר למלים "אי הקבילות של כיבוש שטח בכוח הנשק". בהחלטה 242 יש "טרינספלט" ו"פרויז'נס" המלה "טרינספלט" מופיעה שם בקשר לנסיגה. אם אני טוען על פי המשפט הבינלאומי שכל הפריאמבל לא מחייב, אז איך אפשר לומר שזה פרוויז'ון?

קיבלנו את העניין של "ושכל אחד ישתמש בשפתו. הפירוש הוא שזו בעיה מדינית ולא בעיה של פליטים. קיבלנו את זה לאחר שמאיר רוזן הטביר שבמסמך מקומות כתוב שעניין הפליטים צריך להיות קשור בבטחון ישראל, אז אנו נוכל לטעון באחד הימים שלבך התכוונו, זה גם כן אספקט של בטחון ישראל. זה היה הווייתור השני שלנו לגבי העבר.

הסכמנו שכל מקום שכתוב "פלשתיניין" פיל" אזלנו זה "פלשתיניין אראבס". בכל מקום שכתוב "וטט כאנק" אזלנו כתוב יהודה, שומרון ועזה. כל אחד ישתמש בשפתו. הסכמנו לכתוב

. אני טענתי ששם התואר הוא מיותר. האם יש זכות שהיא ? אפשר לכתוב . הדבר נובע

מהעושר של השפה האנגלית. הכל טאוטולוגיה. טובים שהם אמורים ואנו אמורים

אמרת: למה לכתוב

. איתם אמרו שהנשיא כתב כך באסוואן. הודענו שאין לזה משמעות, אבל אם מישהו יטען שיש לזה משמעות, נגיד שזה לא חוקי.

בעיה נוספת של ויתור שה ענין שדות התעופה.

מה בענין "שמירת הסדר הציבורי"?

ה"פ. מ. ארגנס:

זה מופיע בתכנית ולפי זה אני מדבר. שטעתי שיש חברים שקראו ונתחלחלו מההסכם.

ה"פ. מ. בגין:

הרבה הבהרות נמסרו היום. צריך להבין שזה מסגרת וצריך לנהל משא ומתן. במשא ומתן הזה שימשך שבועות רבים או חודשים רבים נעמוד על כל הדברים החשובים לבטחוננו. נכון שיש פה הרבה דברים הניתנים לשני פירושלים. אז נעמוד על הפירוש שלנו. סוף סוף איש לא מוציא אותנו משום מקום. לא עזבנו אף מילימטר. אל נזלזל בעובדה שאנו עומדים במקומות האלה. אתמול לא נולדנו. אנו נראים לבטחון ישראל ויהיה משא ומתן.

ועתה לשדות התעופה. רצינו ששני שדות תעופה - איתם ואופירה - יהפכו לשדות תעופה אזרחיים. הרעיון המקורי היה תחת מינהל אזרחי משותף ישראלי-מצרי. עציון, בייחוד בגלל עסקת החבילה עם סעודיה, ישאר אזלנו. היו על כך שיחות בין עזר לגמאסי במצרים ואחר-כך עם סאדאת. ונכון שנתקבל רושם שבזה לא יהיה קושי, גם בממשלה וגם בוועדה. בקמפ-דיויד התברר שהרושם הזה לא נכון. בשום אופן לא מסכימים ששטחים בשטח סיני שיפונה מתקן צבאי ישראלי, ואם רוצים הסכם, צריך לשנות את העמדה. רצינו הסכם אז אמרנו, וזה היה רעיון מקורי של עזר, נדבר עם האמריקאים. אגב, אריק שרון טען שזה היה משגה לבנות את שני שדות התעופה בסיני. הוא טען שצריך היה לבנות אותם בתוך הנגב. ההכרל קטן מבחינה גיאוגרפית.

אם השדה האטרנטיבי יהיה ליד ערש, זה רחוק. י. אלון:

לשכת הפרוטוקולים	
דף	מתיך 12 דפים
עותק 15	מתיך 5 עותקים

26.9.78

י. רום:

האמריקאים הסכימו לכנות שדות אלטרנטיביים לפני שנה.

ר"מ ט. בגין:

לא שמעתי. זה הגיע לחיפה, אבל אני אצא לא שמעתי על כך. עזר העלה את הרעיון בואו נדבר עם האמריקאים שיבנו לנו שני שדות תעופה בנגב. בסלון יזיה נמסר ששני שדות התעופה האלה יעלו טיליארד דולר. אני חושב שזה סופרז. האמריקאים עדיין לא כתבו לנו סכתב בעניין זה. הם רוצים לעשות סיקור של השטח. יכול להיות שהשטח יהיה קשה. אבל מה שברור, איננו עוזבים את שדות התעופה הקיימים כל עוד שדות התעופה החופשיים לא יהיו תפעוליים. והיות וזה יכול לקחת שנתיים-שלוש, זה מסתווה עם התקופות של הסגת כוחותינו: התקופה הראשונה של עד 9 חודשים ואחר-כך תעבורנה עוד שנתיים עד שניסוג לגבול הבינלאומי. או יש להניח שבאותן שנתיים-שלוש שני שדות התעופה האלטרנטיביים יהיו גמורים ותפעוליים ואז הם יעברו למינהל אזרחי מצרי. הסוכמים שלנו סבורים שזה יספק את צרכי בטחונה של ישראל. המצרים הבטיחו ששדות התעופה יהיו לשימוש אזרחי בינלאומי כולל לתיירות לישראל.

לגבי הישובים בפיתחת רפיח: כפי שאמרת אתמול בכנסת, ומישהו זלזל במלה "מאבק", ניהלנו משש מאבק עד היום האחרון, גם אצל קרט, גם אצל ואנס וגם אצל בז'ינסקי. הנשיא אמר לי: אני רוצה להגיד לך: אני בעד השארת הישובים. דיברתי עם טאדאט וניסיתי שכנע אותו שימצא סידור שהישובים האלה ישארו. לא הושגיל כלום. הוא אמר שבשבילו זו שאלה של חיים ומוות. והוסיף הנשיא: אני יכול ללכת אליו עוד פעם. אז יכולנו לומר "לא", אז אין הסכם. מה שקלתי בלבי? מה יהיה מצבנו בעולם; לא שאני חושש, אבל צריך לשקול. כמעט הכל היה מוסכם, ולא השקנו הסכם רק בגלל זה שהישובים בפיתחתא רפיח נשארים. דעתי היתה שמצבנו יהיה בלתי-נסבל, קודם כל באמריקה, שנית באירופה, ולא יהיה יריד אחד שיצדיק עמדה כזו. יגידו לנו: הכל הסכמתם, טוכנים לחתום חרזה שלום; חרזה שלום כבר סכן ב-98% ואמרתם לאו לעניין הזה ובגלל זה הכל מתפוצץ ונהיה צפויים לחרם נפט ולמלחמה (דבר שאין לו יסוד). אז מצבנו היה בלתי נסבל. מה יכולתי לומר? הן? זה בלתי אפשרי. איזה זכות יש למשלחת לומר שהישובים לא ישארו? יש לנו תכנית שלום שבה הישובים ישארו. לכן אמרתי שאני יכול לעשות דבר אחר: להביא את השאלה הזו לפני כנסת ישראל. מה נולד הרעיון של הצבעה החופשית. העתון "דבר" עשה מזה שזו החמקנות, שהסערך יעשה את העבודה. לא העליתי זאת על מחשבותי. אמרתי לנשיא שגם במפלגתי יהיו חילוקי דעות, אז נשאר את זה להצבעה חופשית. כשבאתי הבייתה חשכו עיני. כתבו שזה תכנים נלוז, בגין רוצה להביא שלום, אבל סילוק הישובים א זו מלאכתה של הכנסת, בייחוד של האופוזיציה. לא היה ולא ברא. לא העליתי בדעתי דבר כזה.

י. אלון:

אתה אמרתי בארצות הברית שאפילו תיטנע סלומר את דעתך. זה לא עניין של מה בכך.

שראש מסשלה שחתם על הסכם נמצא מלהגיד את דעתו.

ר"מ ט. בגין:

כאשר הלכתי עם דיין לקבטר אמרתי לו: נגיד לנשיא שאנו לא יכולים להכריע פה, אנו נלך לכנסת. דיין אמר שזו התשובה הממלכתית האפשרית היחידה. אז אמרתי לדיין: כדי שלא ייצא שאני משפיע, אני אגיד שאני מחריש. אז דיין אמר שלא יכול להיות שראש הממשלה מחריש. אז קיבלתי את דעתו. אמרתי לו: אם כך אגיד רק את החלק הראשון לנשיא, שזו תהיה הצבעה חופשית. לקראת סיום השיחה אמר לי קרט: אדוני ראש הממשלה, אפשר לשאול אותך שאלה? אמרתי לו: כן. הנשיא: אולי אתה יכול לאאאא בסוגיה זו לשתוק? כי הוא הניח ששני אדבר נגד, כי הוא שמע אותי, וחשש שאני אשפיע בדעתי. כשאמר את זה, דיין ואני פרצנו בצחוק טבעי, ודיין הסביר לנשיא שלפני שבאנו אליו זה היה הרעיון אבל הוא השפיע עלי לשנות את דעתו.

לשכת הפרוטוקולים	
דף	מתוך 2 דפים
עותק 16	מתוך 5 עותקים

26.9.78

י. אלון:

בראיון שלך בווישינגטון פוטס אמרת שאם תמצא את עצמך במיעוט בשני הנושאים, תתפטר, ואם תמצא במיעוט בנושא הישויבים, לא תתפטר. כלומר, מה יכולנו לקבל רושם שהפינוי איננו תנאי מוכרח לשלום.

ר"מ מ. נגין:

אז הרושם היה מוטעה. אמרתי שעוד לא החלטתי. אמרתי שאני נואם ובשעת נואם אי אפשר להישאר חסיד בלי להכיע דעה. אבל כשקראתי את המסמכים האלה בארץ החלטתי, וכך אמרתי בישיבת הממשלה, שאני בכנסת אומר שזו הברירה בפנינו עכשיו. משום שסודאית במכתבו אל קרטל כותב שאם לא תהיה החלטה לפנות את המתיישבים, אז לא יתחיל המשא ומתן, וכל המסגרת של המשא ומתן בטלה. אז מה הברירה, כך שאלתי את עצמי. צאלא, להשפיע על הכנסת שתצביע נגד הורדת הישויבים, ואז כל מה שעשינו בקמפ-דיוויד בטל ואין תחילה של משא ומתן על חוזה שלום, או להשפיע על הכנסת שתתמוך בהורדת הישויבים. א גמרתי אומר שזו הפה האפשרות השניה, למרות קריאת הנגד בסיעתי. ויש לדעת שהישויבים לא טורדים מחר, צריך לשוב אותם מחדש, אין לדעת מה בכלל יהיה. מישהו אפילו הזכיר תקופה של חמש-עשר שנים, ויתכן שלא יהיה הסכם, והישויבים ישארו על כנם. אבל למנוע את הסיכוי המיוחד הזה, שהוא לא תיאורטי כפי שהיה בנוכסבר או דצמבר, אלא סיכוי ממשי. כי במסגרת הסכמנו על 98% הנוגעים להסכם השלום, ובגלל ענין זה לבטל את הכל? אז מצפוני אומר לי, ושכלי, וידידי היקר הרב דרוקמן, לבי, בלי הפרדה בין הלב למוח, אלא מתוך הדאגה למתיישבים שיש להם בנים העלולים להיחרג במלחמה - מצפוני אומר לי קח עליך את האחריות המלאה ותאמר שאנו מקבלים את התנאי הזה, אף על פי שנלחמנו נגדו כל השנים, לרבות בקמפ-דיוויד. מישהו רוצה להאשים אותי בבגידה? כפי שאומרים ברוטית "כמה שאתה רוצה". זו הכרעה מצפונית. היה לי ברור שאנו עומדים בפני רגע של אמת. יש לנו סיכוי בחורשים ספורים לחתום הסכם שלום עם הגדולה במדינות ערב. טוריה לא תתקוף אותנו, יש לה בעיות עם לבנון, ירדן לא תתקוף אותנו. גם חוזה שלום אפשר להפר ולעשות מלחמה. אבל מתוך ההנחות ההגיוניות זו הפסקת המלחמה לזמן בלתי טורבל שאין לגדירו. יכול להיות לחמש שנים ויכול להיות לחמשים שנה. אז למנוע את הסיכוי הזה? אז אדם, גבר, צריך להיות מוכן לקבל על עצמו אחריות. ואת האחריות הזו קיבלתי על עצמי ואני אוסיף לקבל אותה. ועם כל הקללות שתהיינה וההפגנות שתהיינה, לא אזוז מכאן כהוא זה. ואלך מכאן לכנסת ואבקש לאשר את ההסכמים. מישהו טען להפרדה. הכנסת יכולה להפריד. הממשלה חייבת אותי לא להפריד. אמרו לי שקודם המציע צריך להסכים להפרדה. ברוב קולות סכרע הוחלט בממשלה לא להפריד. ואחר-כך כל אחד יצביע. וזה שקר וכזבה שדושת כפיית משטעת. כפי שאמר בצדק, אהוד: אני אמרתי לחברים בקואליציה, אתם רוצים שהמערך יציל אתכם? בוסה וחרפה. אני דורש קודם כל רוב של הקואליציה. המערך, אם יצביע בעד, כל הכבוד לו. אבל שלנו יהיה מיעוט וקולות המערך יצילו אותנו? בוסה וחרפה. לכן אני קורא לחברים בקואליציה להצביע בעד. אבל אני טפה משהו? מי יצביע נגד, לא אציע להוציא אותו. יש מושג שנקרא אגבת חינוס, הרב דרוקמן, ואני מאמין לו. אטמול גוש אמונים בא לבייתי וקרא "נגין בוגד". לא אשנה את יחסי אליהם. אבל יש להם צרה אחת: תסביך משיחיות. גם סביב השולחן הזה יושבים אנשים שעשו בשביל ארץ-ישראל יותר טהם בעבר, והם לא צריכים להופיע כמשיחים. אם הם קוראים לי בוגד, אני מקבל את זה באהבה, אבל נהגתי לפי אחריותי ומצפוני.

אני מבקש, היות ובוועדת החוץ והבטחון אין הצבעות, לקבל את דבריי. אלא שמספר חברים שלי סיהרו לפני שבאתי והבהרתי, או להציג שאלות של סתם מקשן או סתם להציק בשאלות. לא צריך היה לטהר. נכון, עשינו ויתורים. אני צריך הייתי לשנות שם את דעתי לגבי הישויבים, שהם פקרים לי מאוד, שהבטחתי להם לא להזיז אותם. אבל זו ועידה שנמשכה 13 יום. זה דבר מיוחד. ועידת וינה לא הייתה ועידה כזו. נשיא ארצות-הברית יומם ולילה מטפל בכל פסיק, ומושיג חוזה שלום שהוא מסש הסכם שלום עם מצרים. א אנו צריכים בגלל ענין אחד לבטל הכל?

לשכת הפרוטוקולים		
דף	מחיר	דפים
עוֹתָק	מחיר 5	עוֹתָק

-סודי-

ועדת החוץ והבטחון

26.9.78

פי שטוען שזה תקדים לגבי הישובים ביהודה ושומרון וברמת-הגולן, איננו יודע מה הוא שח, או שהוא משתמש בדמגוגיה.

קראתי באוזני קרטז את המכתב שפורד שלח לרביין, ושם נאמר שהם יתמכו בעמדתנו שנישאר על הגולן. לא בדיוק בנוסח זה, אלא שהם יתנו משקל לכך שנישאר ברמת הגולן. קרטז רגז על זה שאני קורא את המכתב. אחר-כך קראתי את הפיסקה שיתייצעו אתנו. אז ההתחייבות קויימה באופן פורטלי, לא אצאא מהותי. קיבלו הצעות שלא קיבלנו. לבסוף קרטז אמר לי: באופן סמשי הישגתם את כל מה שרציתם, והוא התכוון כמיוחד לצבא ביהודה ושומרון.

יש להניח שהוא אסר את זה גם לסאדאת.

הי"ט. ס. ארנס:

לא הייתי בפגישה עם סאדאת. סאדאת נשבע לא לדבר אתנו רק לפני שלושה שבועות.

רה"ט. ס. בגין:

הוא נשבע לא להשאיר צבא ישראלי בכוח כובש. ב"גדה המערבית" נשבע שזה לא יכול להיות 5 שנים, אלא 5 שנים צריכים הם לקבל את ע זה ויהודה ושומרון. בכל זה אפשר לזלזל?

אבל זה גם הסיפור של העז. הכניסו עז והוציאו אותה.

י. אלון:

מבחינה פוליטית זה לאעז אלא סוסים גדולים. אם היינו מפרסמים את המסמך המצרי, אוי ואבוי

רה"ט. ס. בגין:

מה שהיה קורה במחנה היגרכי.

אדוני היושב-ראש, אם אני מוצא חן בעיניך, בוא נקבע ישיבה נוספת לשאלות ולדיון. הרציתי לפניכם שעתיים וחצי ואני מקש לקבוע ישיבה נוספת. אני מוכן גם השבוע.

זה מקובל עלינו. תודה רבה.

הי"ט. ס. ארנס:

הישיבה נועלה בשעה 13:05